

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Valah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

DECIZIE

23 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Victor Canțîr,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Canțîr
împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Procuraturii Generale,
Angelei Pleșca, Andrei Rău, Mircea Bădărău, Lilianei Zmuncilă și Diane Gorn cu
privire la repararea prejudiciului material și moral și obligarea prezentării scuzelor,
împotriva deciziei din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
respins apelul declarat de către Victor Canțîr, a fost admis apelul declarat de către
Ministerul Justiției, a fost casată hotărârea din 23 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău,
sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

constată:

La 10 octombrie 2016 Victor Canțîr a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Procuraturii Generale,
Angelei Pleșca, Andrei Rău, Mircea Bădărău, Lilianei Zmuncilă și Diane Gorn cu
privire la repararea prejudiciului material și moral și obligarea prezentării scuzelor.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 08 decembrie 2015 organul
de urmărire penală reprezentat de ofițerul urmărire penală al IP Rîșcani al DP a
mun. Chișinău, locotenent de poliție Mircea Bădărău a emis ordonanța privind
pornirea urmăririi penale în baza art. 201¹ alin. (1) din Codul penal, violența în
familie.

A menționat că, la 28 decembrie 2015 ofițerul de urmărire penală al
Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției de poliție a mun. Chișinău, reprezentat
de către ofițerul urmărire penală, locotenent de poliție Mircea Bădărău a emis
ordonanța privind recunoașterea sa în calitate de bănuț privind comiterea
infrațiunii prevăzute la art. 201¹ alin. (1) din Codul penal.

A susținut că, pe parcursul urmăririi penale, la 28 decembrie 2015 i-a fost
aplicată măsura procesuală de constrângere - obligarea de prezentare la organul de
urmărire penală sau instanța de judecată și informarea imediată a organului de urmărire
penală despre schimbarea domiciliului.

A afirmat că, la 28 ianuarie 2016, în privința sa a fost emisă ordonanța de scoatere de sub urmărire penală în baza art. 284 alin. (2) din Codul de procedură penală.

A notat că, urmare a unui proces ce a durat aproximativ două luni, a fost recunoscut că, nu este subiect al infracțiunii în toate învinuirile aduse de organele de urmărire penală.

A declarat că, rezultat al acestui proces i-a fost cauzat prejudiciu sănătății, i-a fost știrbită imaginea și până astăzi are mențiunea în cazierul juridic.

A solicitat încasarea din contul bugetului public național a sumei de 100000 de Euro, cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 30000 de Euro, cu titlu de prejudiciu moral, obligarea procurorului Angela Pleșca, ofițerului urmărire penală, Mircea Bădărău, conducătorului Inspectoratului de poliție Rîșcani al DP a mun.Chișinău, Andrei Rău, Liliane Zmuncilă și Diane Gorn de a aduce scuze publice (în scris) de la el și de a posta pe pagina web a procuraturii în termen de două luni scrisoarea deschisă, obligarea procurorului Angela Pleșca, ofițerului urmărire penală, Mircea Bădărău, conducătorului Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției poliție a mun. Chișinău, Andrei Rău de a aduce scuze publice (în scris) de la el, cu următorul text: „Cerem scuze publice de la domnul Victor Canțir pentru acțiunile ilicite ale organelor procuraturii și poliției ale RM, noi recunoaștem necompetența noastră”, acest text să fie spus personal lui și constatat că a fost spus de către executorul judecătoresc și încasarea din contul bugetului public național a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Victor Canțir și a fost încasată din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Victor Canțir suma de 500 de lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 31 iulie 2019 și 15 august 2019 Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingere integrală a acțiunii.

La 22 august 2019 și 21 noiembrie 2019 Victor Canțir a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Victor Canțir, a fost admis apelul declarat de către Ministerul Justiției, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Victor Canțir a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 03 august 2020 Victor Canțir a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

A menționat că, ordonanța de scoatere de sub urmărire penală duce la reabilitarea deplină a sa și, prin urmare, instanța de judecată urma să emită o hotărâre de reabilitare a sa.

A susținut că, în ceea ce privește pretenția cu privire la obligarea intimaiilor de a-și cere scuze publice, prima instanță a respins pretenția, menționând că, pretenția ar fi fost scrisă greșit din punct de vedere gramatical, or, Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești prevede expres că, pârâții sunt obligați să-și ceară scuze publice de la reclamant dacă acesta solicită.

A afirmat că, instanța de judecată nu a cercetat toate materialele cauzei, iar acestea demonstrează cu certitudine că, toate circumstanțele care ulterior au servit temei de scoatere de sub urmărire penală au fost cunoscute reprezentanților organului de urmărire penală.

A relevat că, instanța de judecată, la examinarea cauzei, urma să aplice art. 12 și 13 alin. (1) din Legea enunțată și art. 14 alin. (2), 1398 alin. (1)-(3) și 1405 din Codul civil.

Prin referința depusă la 07 septembrie 2020 Procuratura Generală a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 25 noiembrie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Victor Canțir a solicitat încasarea din contul bugetului public național a sumei de 100000 de Euro, cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 30000 de Euro, cu titlu de prejudiciu moral, obligarea procurorului Angela Pleșca, ofițerului urmărire penală, Mircea Bădărău, conducătorului Inspectoratului de poliție Rîșcani al DP a mun. Chișinău, Andrei Rău, Liliane Zmuncilă și Diane Gorn de a cere scuze publice (în scris) de la el și de a posta pe pagina web a procuraturii în termen de două luni scrisoarea deschisă, obligarea procurorului Angela Pleșca, ofițerului urmărire penală, Mircea Bădărău, conducătorului Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției poliție a mun. Chișinău, Andrei Rău de a cere scuze publice (în scris) de la el, cu următorul text: „Ceram scuze publice de la domnul Victor Canțir pentru acțiuni ilicite ale organelor procuraturii și poliției ale RM, noi recunoaștem necompetența noastră”, acest text să fie spus personal lui și constatat că a fost spus de către executorul judecătoresc și încasarea din contul bugetului public național a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii, încasând din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Victor Canțir suma de 500 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, în rest respingând acțiunea ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Ministerul Justiției și Victor Canțir, a ajuns la concluzia netemeinicii apelului declarat de către Victor Canțir și temeinicii apelului declarat de către Ministerul Justiției, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, concluziile instanțelor judecătorești sunt greșite.

Conform art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de această lege, apare în cazul scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Din materialele dosarului rezultă că, la 08 decembrie 2015, prin ordonanța organului de urmărire penală reprezentat de ofițerul urmărire penală al Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției de poliție a mun. Chișinău, a fost pornită urmărirea penală conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 201¹ alin. (1) din Codul penal, violența în familie.

Prin ordonanța organului de urmărire penală reprezentat de ofițerul urmărire penală al Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției de poliție a mun. Chișinău din 28 decembrie 2015, Victor Canțir a fost recunoscut în calitate de bănuțit privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (1) din Codul penal.

Totodată, prin ordonanța organului de urmărire penală reprezentat de ofițerul urmărire penală al Inspectoratului de poliție Rîșcani al Direcției de poliție a mun. Chișinău din 28 decembrie 2015 lui Victor Canțir i-a fost aplicată măsura procesuală de constrângere – obligația de prezentare la organul de urmărire penală sau instanță.

Ulterior, prin ordonanța procurorului în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău din 28 ianuarie 2016, Victor Canțir a fost scos de sub urmărire penală din motivul că, nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art. 201¹ din Codul penal.

La actele cauzei, însă, a fost anexată decizia din 10 noiembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis recursul declarat de către Liliana Zmuncilă, a fost casată încheierea din 26 septembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă plângerea Liliane Zmuncilă formulată în baza art. 313 CPP, au fost anulate ordonanța procurorului în Procuratura Rîșcani, mun. Chișinău, Angela Pleșca din 28 ianuarie 2016 privind scoaterea lui Victor Canțir de sub urmărire penală și ordonanța procurorului-interimar al sect. Rîșcani, mun. Chișinău, Eugen Jomir din 06 mai 2016 de respingere a plângerii și a fost remisă cauza în adresa Procuraturii Rîșcani, mun. Chișinău pentru lichidarea neajunsurilor. Această decizie a instanței de apel a fost și publicată pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată” la 17 noiembrie 2016.

Din materialele dosarului rezultă că, la moment recurentul nu a prezentat un act procedural definitiv și irevocabil pentru ca să poată pretinde la repararea

prejudiciului material și moral în temeiul Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În contextul celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge acțiunea ca neîntemeiată.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, deși instanța de apel a respins acțiunea ca neîntemeiată, aceasta a invocat alte motive decât cele expuse mai sus.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Victor Canțîr împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Procuraturii Generale, Angelei Pleșca, Andrei Rău, Mircea Bădărău, Liliane Zmuncilă și Diane Gorn cu privire la repararea prejudiciului material și moral și obligarea prezentării scuzelor de respins.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Victor Canțîr.

Se casează integral decizia din 09 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Canțîr împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Procuraturii Generale, Angelei Pleșca, Andrei Rău, Mircea Bădărău, Liliane Zmuncilă și Diane Gorn cu privire la repararea prejudiciului material și moral și obligarea prezentării scuzelor și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge acțiunea depusă de către Victor Canțîr împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor, Procuraturii Generale, Angelei Pleșca, Andrei Rău, Mircea Bădărău, Liliane Zmuncilă și Diane Gorn cu privire la repararea prejudiciului material și moral și obligarea prezentării scuzelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic